

Toelating, determinatie en bevordering

10

10.1 Toelating

Om te kunnen worden toegelaten tot het Beatrix College dienen leerlingen die willen instromen in de *brugklas* te voldoen aan tenminste twee van de volgende drie criteria:

- Het advies van de basisschool; dit criterium is voor ons het belangrijkste bij de afweging of een leerling toelaatbaar is;
- De uitslag van de Cito-toets of van een andere schoolvorderingstoets die een leerling op de basisschool heeft gemaakt. Hierbij gelden specifieke scores voor toelating tot de brugklas:
 - vmbo/havo: Citoscore van 530-539;
 - havo/atheneum: Citoscore 540-544 en
 - atheneum-plus en tweetalig atheneum: Citoscore 545-550;
- Het resultaat van een psychologisch onderzoek dat (eventueel) heeft plaatsgevonden.

Leerlingen die willen instromen in een *hogere leerjaar* worden beoordeeld aan de hand van de volgende documenten:

- Onderwijskundig rapport van de toeleverende school;
- Resultaten op de toeleverende school, wel of geen bevordering;
- Advisering door de toeleverende school.

De rector neemt de eindbeslissing of een leerling wordt toegelaten. Als 2 van de 3 onderdelen die hierboven zijn vermeld, positief zijn, is dat in principe het geval. *In principe*, want daarnaast geldt voor alle leerlingen nog als toelatingcriterium dat zij en hun ouders de regels moeten onderschrijven die op school gelden. Tot slot speelt bij de toelating nog een rol of de leerling past binnen de zorgbreedte van de school. In sommige gevallen kunnen beperkingen (in lichamelijke zin of in termen van gedrag) die zorgbreedte overstijgen, waardoor een leerling niet toelaatbaar is.

Als leerlingen worden toegelaten tot leerjaar 1 komen zij terecht in:

- een *gemengde* brugklas tl/havo of havo/atheneum in de *5M-stroom*;
- een *gemengde* brugklas tl/havo of havo/atheneum in de *reguliere stroom*;
- een *ongedeelde* brugklas atheneum in de *atheneum-plus-stroom* en de *stroom tweetalig atheneum*.

10.2 Determinatie: wat gebeurt er aan het eind van het eerste leerjaar?

De reguliere stroom

Binnen de *reguliere stroom* wordt aan het eind van het 1^e leerjaar binnen het afdelingsteam vastgesteld of een leerling doorstroomt naar klas 2 van het vmbo-tl, het havo of het atheneum. Het besluit van het afdelings-team is bindend.

Uiteraard spelen *cijfers* een belangrijke rol in dit zogenoemde determinatieproces. Hierbij dient echter te worden bedacht dat cijfers een redelijke, maar geen allesomvattende indicator zijn van wat een leerling kan en kent. Cijfers hebben bijvoorbeeld nogal eens betrekking op het vermogen om uit het hoofd geleerde zaken te reproduceren. Of leerlingen de stof ook daadwerkelijk begrijpen, kunnen toepassen en er in een wat breder verband (combinatie met andere vakken) een betekenis aan kunnen geven, blijft vaak nog onderbelicht. In veel van onze toetsen en onze cijfers proberen we daar rekening mee te houden.

Daar komt nog het volgende bij. Door omstandigheden (ziekte, een sterfgeval in de familie, e.d.) kan een leerling in een bepaalde periode onder zijn of haar normale kunnen presteren, waardoor de cijfermatige prestaties beneden een grens blijven die voor toelating tot een bepaalde richting wordt gehanteerd. Dit zou tot een

onderbenutting van de mogelijkheden van die leerling leiden en dat druist in tegen onze doelstelling om leerlingen het maximaal haalbare uit zichzelf te laten halen.

Doorzettingsvermogen, werklust, ambitie, leerdiscipline en dergelijke, tot uitdrukking komend in wat wij *studiehouding* noemen, zijn ook van belang voor het vervolgtraject dat een leerling na leerjaar 1 op onze school gaat doorlopen. Werklust en ambitie kunnen compensatie bieden voor op het eerste oog niet toereikende intellectuele capaciteiten. Omgekeerd kunnen leerlingen die beschikken over de gewenste intellectuele capaciteiten door een gebrek aan werklust en ambitie bij de keuze voor een bepaalde studierichting onderpresteren. Hoewel in het beoordelen van dit soort zaken altijd een subjectief element zit en er dus voorzichtig mee moet worden omgegaan, willen wij dit soort aspecten toch niet buiten beschouwing laten.

Daarnaast spelen nog een rol:

- De uitslag van (eventueel) afgelegde testen;
- De prestaties die zijn geleverd op het gebied van de verrijkingsstof. Deze stof wordt aangeboden aan en getoetst bij leerlingen die meer blijken aan te kunnen dan de standaardstof.
- Adviezen van de vakdocenten;
- De ambitie van de leerling;
- De verwachting van de ouders.

Welke keuze wij uiteindelijk ook maken, het belang van de leerling staat altijd voorop. In dit verband is het wellicht goed om er nog eens op te wijzen dat het Beatrix College in het (recente) verleden nogal wat leerlingen met een havo-diploma de school heeft zien verlaten, terwijl zij met een vmbo-advies of een vmbo/havo-advies de school waren binnengekomen. Hetzelfde geldt voor leerlingen die met een atheneumdiploma vertrekken, terwijl ze met een havo-advies waren binnengestroomd.

De 5M-stroom

Leerlingen in de 5M-stroom worden aan het einde van het eerste leerjaar nog niet uitgesplitst naar vmbo-tl, havo en atheneum. Zij gaan in leerjaar 2 en in leerjaar 3 zoveel mogelijk door in de samenstelling waarin ze aan leerjaar 1 zijn begonnen. Pas gedurende het 3e leerjaar wordt bekeken welk vervolgtraject het beste is.

De atheneum-plus-stroom en de stroom tweetalig atheneum

Leerlingen die in één van deze 2 stromen zitten worden aan het einde van leerjaar 1 normaliter bevorderd naar de 2e klas van het atheneum+ respectievelijk het tweetalig atheneum. In een enkel geval komt het voor dat het, als alternatief voor het blijven zitten in klas 1, beter is dat een leerling zijn/haar studie in 2 havo gaat voortzetten.

10.3 Bevordering

Als leerlingen eenmaal op het Beatrix College zitten, is het onze doelstelling om hen zo min mogelijk te laten doubleren. In klas 1 is doubleren alleen mogelijk onder bijzondere omstandigheden. Het gebeurt bij hoge uitzondering. Toch is dat af en toe onvermijdelijk. Persoonlijke factoren spelen hierbij veelal een belangrijke rol.

Aan doubleren zitten bepaalde risico's vast:

- Een leerling mag hetzelfde leerjaar maar één keer overdoen;
- Hij/zij mag niet in 2 opeenvolgende leerjaren blijven zitten;
- Over de eerste fase van het voortgezet onderwijs (dat zijn de 4 leerjaren van het vmbo en de eerste 3 leerjaren van het havo en het atheneum) mag niet langer dan 5 jaar worden gedaan.

Als niet wordt voldaan aan deze voorwaarden moet de leerling van school af en proberen ergens anders onderdak te vinden.

Bij de vraag of een leerling bevorderbaar is, spelen de cijfers en -in veel gevallen- de studiehouding de belangrijkste rol.

Directe bevordering vindt plaats als een leerling:

- niet meer dan twee onvoldoendes (een 5 of minder) heeft *en*
- niet meer dan drie minpunten heeft (een 5 is één minpunt; een 4 is twee minpunten) *en*
- geen cijfer lager dan een 4 heeft *en*
- niet meer dan drie keer een onvoldoende voor studiehouding heeft (dit geldt niet voor klas 2tl en 3tl en voor 5M).

In de 5M-stroom speelt het portfolio en andere dan cijfermatige informatie ook nog een belangrijke rol bij het beantwoorden van de vraag of een leerling mag doorstromen naar een volgend leerjaar.

Indirecte bevordering is mogelijk als een leerling niet direct bevorderd is. Hij of zij komt dan in de zogenoemde bespreekzone.

Aanvullende eisen voor directe bevordering naar klas **3 en 4 vmbo, 4 en 5 havo** en **4, 5 en 6 atheneum** zijn opgenomen in het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting). Dat PTA is te vinden op onze website.

